

BIBLIOTECA PÚBLICA
SANT GREGORI
MIQUEL
MARTÍ
I POL

Recull de premsa de la Vall del Llémena

Font El Punt

Plana 45 Data 19 de setembre del 2007

La biografia d'Assumpció Soler revela la seva frustració com a escriptora

Carme Ramilo traça el retrat de la mestra gironina, que no va veure reconeguda la vocació literària

EVA VÁZQUEZ / Girona
El 21 de juny de 1959, el jurat dels Jocs Florals del centenari, celebrats a l'exili, a París, proclamava com a guanyadora del prestigiós Premi Fastenrath de novel·la l'obra d'una com-

pleta desconeguda, *L'escollit*, de la gironina Maria Assumpció Soler. L'autora, funcionària de l'Estat en qualitat de mestra de primària de l'escola de Sant Gregori, no va poder desplaçar-se a la capital francesa sota amenaça de

perdre la feina, i mai no va rebre els honors del premi ni la satisfacció de veure la novel·la publicada. Una biografia de la filòloga Carme Ramilo reconta la trajectòria vital de Soler, que es va sentir sempre «una escriptora frustrada».

L'any 1950, establerta a casa d'un oncle a Barcelona amb una excedència per poder fer-se càrrec del seu fill, de qui s'havia hagut d'allunyar per evitar l'escàndol d'haver estat mare soltera, entre les feines de la casa i les classes en una escola privada Maria Assumpció Soler va començar a teclejar a la vella Underwood del despatx del seu parent la història de *L'escollit*, la novel·la que hauria pogut donar-li la consagració literària i que va acabar convertint-se en la seva més gran frustració. Seleccionada entre les dotze obres finalistes, el 1952, del Premi Joanot Martorell, que guanyaria Josep Pla amb *El carrer Estret*, rebria en canvi el premi dels Jocs Florals de París set anys després, però aquell reconeixement tenia l'inconvenient de provenir d'una colla de *separatistes* indesitjables, segons el llenguatge de l'època, i a Soler, funcionària de l'Estat, li va ser negat el permís per viatjar i fins i tot de recollir la dotació del premi. Només en va poder conservar el diploma acreditatiu que la seva amiga Maria Castanyer, premiada amb la *Flor Natural* per *Endimió*, va recollir per ella de mans d'Albert Camus, convidat d'honor a l'acte. Aquesta prohibició va pesar tota la vida en la vocació literària de l'escriptora gironina,

Maria Assumpció Soler, amb la gata *Tilinski*, al seu domicili del Pont Major. / JORDI SOLER

que en cap dels articles periodístics on a partir de mitjan anys cinquanta va canalitzar les seves aspiracions literàries (*Revista de Girona*, *El Punt*, *Presència*), no va deixar de presentar-se a si mateixa com una «escriptora frustrada», una «persona de poca importància», una «autora sense obra».

La filòloga i professora d'institut Carme Ramilo (Campdevànol, 1971) ha reconstruït l'itinerari vital i professional d'Assumpció Soler (Girona,

1913-2004) en una biografia impulsada per l'Associació Suport a la Dona de Palafrugell, dins la col·lecció «Dones amb nom propi», la mateixa on fa dos anys es va publicar per primera vegada *L'escollit*, amb textos introductoris del seu fill, el periodista Jordi Soler, el poeta Ricard Creus i la consellera de Sanitat, Marina Geli, exalumna de Soler. Ramilo traça la semblança, minuciosa, admirativa i afectuosa, de la mestra i l'escriptora amb el suport

d'abundant material inèdit conservat a l'arxiu familiar i d'un buidatge exhaustiu de les publicacions on va col·laborar i que van convertir-se, a falta d'altres plataformes editorials per donar curs a la seva vocació literària, en els únics mitjans de difusió, volàtils però de gran rigor estilístic, de la seva escriptura, fins al punt que la seva biografia s'hi refereix com «narracions article». El llibre, que incorpora en apèndix la relació completa dels textos pu-

blicats a la premsa per Soler, a més de dos poemes inèdits i la reproducció de material gràfic divers, contraposa la imatge feliça de la mestra vocacional, generosa i reconeguda que va ser Soler, a la de l'escriptora afeixugada per un íntim sentiment de fracàs que, no obstant això, va aconseguir crear, segons Ramilo, una obra de «qualitat extraordinària», regida a grans trets per la memòria autobiogràfica, l'amor al país i la llengua, i una incisiva ironia.